

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Veronica Hermansen Lilliehöök, 32266732

Innspill bærekraftige matsystem

Viser til Landbruks- og matdepartementet sin invitasjon til å gi innspill til regjeringen sitt arbeid med ett mer bærekraftig matsystem. Statsforvalteren i Oslo og Viken har følgende innspill beskrevet nedenfor.

Klima- og miljøvennlig matproduksjon

- Ta ansvar for godt jordvern - både i dekar og god jordhelse. I Norge har vi 3% jordbruksareal hvorav kun 1% kan brukes til matkorn, og en stor andel av dette ligger i Oslo og Viken. Jordvern må være sterkest på de beste arealene.
- Stimulere til økte dreneringstiltak. Dårlig jordhelse og pakket jord kommer til å gi større negative konsekvenser ved et endret klima.
- Det skal lønne seg å drive et klima- og miljøvennlig landbruk. Derfor er det viktig å styrke tilskuddsmidlene til Regionalt miljøprogram (RMP) og fortsette med en egen Oslofjordpakke. Styrket pott til spesielle miljøtiltak i landbruket er også viktig.
- Innføring av Regionale miljøkrav for hele nedbørsfeltet til Oslofjorden i løpet av 2024-2025, tilsvarende det som er innført i Oslo og Viken. Økt kunnskap om miljøvennlige driftsmetoder som sikrer fortsatt høy matproduksjon i et system med mindre jordarbeiding om høsten.
- Sikre et mest mulig robust matsystem. Mindre avhengig av eksterne innsatsfaktorer, fossile energiresurser, begrensede gjødselressurser og for brudd i forsyningskjeder.
- Innføring av et nasjonalt tallfestet mål for norsk økologisk matproduksjon. Norge ligger langt etter nabolandene og de aller fleste land i Europa på økologisk.
- Ønske om at LMD sikrer tilgang til tallmateriale og statistikk på omsatt volum av norsk og importert økologisk mat. Det bør stilles rapporteringskrav til aktørene i verdikjeden. Dette vil synliggjøre hvor vi kan øke selvforsyningsgraden av norsk økologisk mat.
- Se på prissystemet mellom de ulike kornproduksjonene. Vi dyrker mye fôrkorn på potensielle matkornarealer. Vi kunne fått opp matkornproduksjonen ved å dyrke mer

matkorn i det beste klimasonene. Bruke prismekanismen bedre slik at bøndene velger å produsere matkorn der forholdene ellers ligger til rette for det.

- Stimulere til økt produksjon av norske proteinvekster for å redusere importen av proteinråvarer. Dette må gjøres slik at det ikke går på bekostning av matkornproduksjonen.
- Se på kvalitetskravene for matkorn. Unødvendig høye krav på for eksempel proteininnhold øker risikoen for overgjødning og avrenning og kan også øke behovet for importert matkorn. Sikre at vi unngår en konkurranse mellom ønske om økt andel norsk matkorn og fôrkorn.
- Vurdere å innføre krav på resirkulering av næringsstoffer og reststrømmer fra den marine oppdrettsnæringen og bruk av det i landbruket (f.eks. ekstrahering av fosfor.)
- Øke bærekraftige offentlige innkjøp med økt andel lokalproduserte og/eller økologiske produkter. Det kan gjøres gjennom innkjøpsstrategier og rammeavtaler med ikke-eksklusive avtaler og et fleksibelt produktsortiment, inkludert kontinuerlig oppfølging/statistikk fra leverandørene. Se på foregangere som Viken fylkeskommune mfl.
- Økt satsing på fossilfri oppvarming av norske gårdsbruk som solceller og gårdsbaserte bioenergianlegg.
- Sikre midler til flere gårdsbaserte utprøvinger av regenerativ korn- og grønnsaksdyrking. Forskning og rådgiving for denne type dyrkingsform forutsetter utprøvinger av flere jordhelsefremmende tiltak *samtidig*. Dette gir ny og viktig kunnskap.

Bærekraftig fôr

- Produksjon av rødt kjøtt og melk må i større grad over på norske fôrressurser, gjennom at blant annet øke kvaliteten på norsk grovfôr, mer norske proteiner og utnytting av utmarken. Økt bruk av utmarksressursene må ses i sammenheng med målsetningene for rovviltbestanden.

Matbransjens betydning for bærekraftig verdiskapning i hele landet

- Burde norske matbransjen oppfordres til å lage en plan for en bærekraftig matverdikjede tilsvarende det man har gjort i Sverige? Mer info på: [Hållbar livsmedelskedja](#)

Matsikkerhet og matsuverenitet – Norge i det internasjonale bildet

- Styrke både matproduksjon og selvforsyningsgraden i Norge. Det er ikke bare Norge som blir rammet av et nytt klima. De fleste land i Europa kommer til å bli hardere rammet enn Norge så vi må ta høyde for dårligere matforsyning og redusert import fra andre land i fremtiden.

Med hilsen

Otto Galleberg
seksjonssjef
Landbruksavdelingen

Veronica Hermansen Lilliehök
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

